

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Pontani De Immanitate

Pontano, Giovanni Gioviano

[S.l.], 1519

De immanitate. Iram: vlciscendic appetitum esse cohibendum ne
incidamus in immanitatem

[urn:nbn:de:bsz:31-270824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270824)

IIIXX. De Immanitate.

Iram: vlciscendiq; appetitum esse
cohibendum: ne incidamus
in immanitatem.

IRa igitur ipsa libidoq; vlciscendi nuncq; tanta
esse debet: vt naturæ obliuiscamur: humaneq;
societatis. Nihil enim tantopere ad immanita
tem impellit raptatq; q; reponendæ vindictæ au
ditas. Scytharum regina illa Tomyris aurum li
quefactum in os gutturq; capti hostium ducis in
fundens etiam maledictis insultauit: Aurum sitij
stiauro sitim leua. Quod seruasse etiam Mithri
datem Ponti regem scriptum est: victo captoq;
Aquilio duce Romano, Omnino igitur furor ille:
seu rabies rectius dicatur: temperanda est: vel cō
pescenda penitus. Quod magni est ac summe ex
cellentis animi. Auia meam Leonardam rarissi
mi exempli matronam: non sine multis lacrimis
puer audiebam referentem: Cum inter digladian
tes quosdam inter se familias inimicitia summis
exercerentur odijs: captum quempiam factione
ex altera: eumq; e vestigio concisum in minutissi
ma etiam frustra: moxq; exemptum illi iecur in
prunis: candēssimisq; carbonibus ab factionis
eius principibus tostum: perq; buccellas minu
tim dissectum: inter cognatos ad id inuitatos: in
ientaculum distributum. Quæ aut luporum tam
exhanelata rabies: aut sæuientis pro erepta prole
tigridis hanc ipsam superauerit? Allata etiã post

Tomyris

Mitridates

Aquilus

Leonarda
Pōtani auia.

Att. recens
immanitatis
exemplum

degustationem tam execrabilem pocula non sine
 collecti cruoris aspergine. Congratulationes habi-
 tae inter se: risus: ioci: leporesq; cibum ipsum con-
 dientes. Deniq; & dijs ipsis propinatum tantae
 vindictae fautoribus. Quod hic exclamem: nihil
 habeo: ni forte immaniora his: & ab natura homi-
 nis alieniora subiunxerim. Maiores mei pulsi pa-
 tria: domesticas obsidiones: munitionem sibi Exemplum
domesticum
 constituerant in agro ac solo proprio: turrimq;
 ibi ex lapide aedificauerant: qua munita: vxores: li-
 beros: remq; familiarem omnem ibidem tueban-
 tur. Inde q; aduersarios & suis & clientu atq; ami-
 corum opibus infensius laceſſebant. Forte acci-
 dit quod tunc res sic ferebant vt socijs ab hosti-
 bus suis grauiter oppressis viri suppetias ferrent:
 paucis praesidiarijs: cum mulieribus ac paruis li-
 beris relictis: qui munitionibus ac turri praesidio
 essent. Hoc comperto aduersarij summis conati-
 bus munitiones repente aggressi eas per vim ca-
 piunt. ac propugnatoribus caesis turrim aggredi-
 untur. Proauia ibi mea duobus cum paruis liberis
 se tuebatur. Accedunt germani fratres: factionis
 alterius principes. hortantur deditioem vti faci-
 at. Illa deditioem pollicetur incolumibus tamen
 ac saluis infantulis. Negatur a fratribus conditio.
 Res a gladijs ac sagittis ad incendium venit. Ibi
 infelix matrona: quanq; supra sexum fortissimo
 pectore: in abditiorem se se locum includens cu

De Immanitate.

utroque filiolo: fumo ac flammis enecta exuritur: caruitque (fraternam ob impietatem: factionisque immanes animos) sepulcro. Quorum ego puer cines (siqui reliqui esse poterant) collectos: Christiana matre id procurante: per eos: qui tunc aderant clientes in sanctum ferendos: ac collocandos curavi. Quamvis autem domesticum hoc factum tacendum fortasse satius fuisse videatur: fateri tamen liceat: ut Aurienta proavia mea nihil muliebri in sexu aetas illa fortius atque in liberos suos indulgentius vidit: ita nihil eius fratribus fuisse execrabilis: aut humana ab natura diuersius: quin in sanguinem suum ipsum nihil prorsus perniciosius: magisque truculentum atque efferatum. Omnino igitur in victoria temperandum: adhibendusque vindictae modus. Ut si parcere noluerimus: non tamen impellamur ad feritatem. Cum haec ipsa belluae sit: humanitas vero hominum: generosissimisque cuiusque maxime.

Christiana
mater Pon-
tani
Aurienta
proavia

SCHOLIA.

Cyrus

Aurum sitisti. Iustinus aliter. Caput enim inquit libro primo, Cyri amputatum in utrumque humano sanguine repletum conijci Regina iubet cum hac exprobratione crudelitatis Sacia te sanguine, inquit, quem sitisti, cuiusque insatiabilis semper fuisti Apud Halicarnasum Cyro mortuo sic insultat, Tu quidem meum viuentis & in pugna victricis filium perdidisti dolo caprum, At ego te prout interminata sum cruore saturabo. Oro, Orosius cap. 8. secundi Iustini verbis subscribit.

Iustinus

Halicar.

Orosius

Mithridates

Mithridatem. Hic paternos maiores suos a Cyro Darioque conditoribus persici regni, maternos a magno Alexandro ac

- Secundus** Nicanore Seleucoq; Imperij Macedonici conditoribus referebat. Plinius iunior dicit eum a septem Persis oriundum, magna vi animi ac corporis vt sex iuges equos regeret, Inter cætera Michridati natura vel ingenio tributa id vnum habetur maximum, quod duarum & viginti gentium rex, totidem linguis iura dixit, pro contione singulas sine interprete effatus. Autores, Plinius, Gellius, Valerius, & Solinus.
- Iustinus** Aquilio Romano. Scribit Iustinus libro. 38. quod Aquilio & Malchinio simul cum Nicomede non magno labore pulsis, omnem enim orientem aduersus Romanos armarat, multum auri argentiq; studio veterum regum magnumq; belli apparatus inuenisse Michridatem, cuius ea magnitudo fuit, vt idem refert lib. 37. vt non sui tantum temporis verum etiam superioris ætatis omnes reges maiestate superauerit, bellaq; cū Romanis per. 46. annos varia victoria gesserit. Nec mirū quidē, nam, 56. annis Michridates regnauit, Plinio autore. c. 2. li. 25.
- Plinius**

De immanitate in quam incidunt prætores: & qui vindicandis criminibus præsident.

CVM vero aliud vincere sit atq; vlcisci: aliud punire atq; afficere supplicij: illudq; sit bellum: atq; inimicitias exercentis: hoc vero iudicis: ac ciuilibus institutis seruandis præpositi. Iudices interdum quosdam videas: præfectosq; criminibus puniendis: qui nō voluptatem modo capiant e supplicij: verum quo punisse gloriari possint q; plurimos: noua & inusitata torquendi genera adinueniant: quibus non modo quæ factæ: verum etiam quæ infecta extorqueant. Nobis adolefcentibus hoc siue sæuitiæ: siue immanitatis genere in vniuersa Italia nobilitatus atq; horribilis

h